

2019 M. PELNO MOKESČIO TARIFAI. PRAKTINIŲ SITUACIJŲ ANALIZĖ PELNO MOKESČIO TARIFŲ SUVESTINĖ

(atnaujinta 2020 02 15)

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
Pelno mokesčio tarifas – 15 %		
1.	<p>Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 15 procentų mokesčio tarifą, jeigu PMĮ nenustato ko kita. (PMĮ^A 5 str. 1 d. 1 p.)</p>	<p>*Pelno mokestį nuo apmokestinamojo pelno moka Lietuvos vienetai ir užsienio vienetai, kurie Lietuvos Respublikoje veikia per nuolatinės buveines. **Apmokestinamasis pelnas apskaičiuojamas PMĮ III skyriuje nustatyta tvarka. ***Apskaičiuojant užsienio vienetų, vykdančių veiklą per nuolatinės buveines, apmokestinamąjį pelną, vadovaujamesi LRV 2002 03 05 nutarimu Nr. 321^B „Dėl atskaitymų, susijusių su pajamų uždirbimu per nuolatinės buveines, nustatymo tvarkos ir nuolatinės buveinės pirmo ir paskutinio mokestinių laikotarpių nustatymo tvarkos patvirtinimo“.</p>
2.	<p>Užsienio vienetų pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveines Lietuvos Respublikoje, išvardytos PMĮ 4 str. 4 d. 4, 6 ir 7 punktuose, apmokestinamos taikant 15 procentų mokesčio tarifą, jeigu PMĮ nenustato ko kita (PMĮ 5 str. 1 d. 2 p.). <i>Taip pat žr. Suvestinės 7 ir 15 punktus.</i></p>	<p>*Užsienio vieneto pajamos, išvardytos PMĮ 4 str. 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose (t. y. pajamos už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybėn arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamos už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą; metinės išmokos (tantjemos) už stebėtojų tarybos narių veiklą), apmokestinamos prie pajamų šaltinio be atskaitymų, taikant 15 proc. mokesčio tarifą, jeigu tokias pajamas jis gauna ne per savo nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje. **Užsienio vienetas turi teisę kreiptis į AVMI, kurio veiklos teritorijoje yra įregistruotas dėl apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą ir (arba) parduotą ar kitaip perleistą nuosavybėn turtą perskaičiavimo. Šiuo atveju pelno mokestis būtų apskaičiuojamas nuo turto vertės padidėjimo pajamų ir (ar) veiklos Lietuvos Respublikoje apmokestinamojo pelno. (PMĮ 54 str.)</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
3.	<p>Pajamos iš paskirstytojo pelno apmokestinamos taikant 15 procentų mokesčio tarifą. (PMĮ 5 str. 1 d. 3 p.)</p>	<p>*Pajamomis iš paskirstytojo pelno laikomos pajamos, kurios gaunamos skirstant pelną vieneto dalyviams, įskaitant dividendus. **Lietuvos vieneto gaunami dividendai iš Lietuvos vienetų, kuriuose dividendus gaunantis Lietuvos vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo ne mažiau kaip 10 proc. balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), pelno mokesčiu neapmokestinami ir neįtraukiami į juos gaunančio vieneto pajamas (PMĮ 33 str. 2 d.). VMI išaiškino, kad į 10 proc. akcijų skaičių neįskaitomos akcijos, kurioms nesuteiktos balso teisės (VMI atsakymas 2018 04 26 G-6134 R3-47). ***Lietuvos vieneto, kuriame dividendus gaunantis užsienio vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo ne mažiau kaip 10 proc. balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), tam užsienio vienetai išmokami dividendai neapmokestinami, išskyrus atvejus, kai dividendus gaunantis užsienio vienetas įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose (PMĮ 34 str. 2 d.). VMI išaiškino, kad į 10 proc. akcijų skaičių neįskaitomos akcijos, kurioms nesuteiktos balso teisės (VMI atsakymas 2018 04 26 G-6134 R3-47).</p>
4.	<p>Gauta parama, panaudota ne pagal LR labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL (dabar – bazinė socialinė išmoka – BSI) dydžio sumą, apmokestinama be atskaitymų, taikant 15 procentų mokesčio tarifą. (PMĮ 5 str. 1 d. 4 p.)</p>	<p>Pagal PMĮ 4 str. 6 dalį, pelno mokesčio mokestinei bazei (pajamoms) priskiriamos sumos, panaudotos ne pagal LR labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL (dabar – bazinė socialinė išmoka – BSI) dydžio sumą, apmokestinamos be atskaitymų, taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą.</p>
5.	<p>Fiksuoto pelno mokesčio bazei be jokių atskaitymų taikomas 15 procentų tarifas. (PMĮ 38² str. 2 d.)</p>	<p>Jeigu laivybos vieneto pasirinkimu pajamos iš tarpautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinamos fiksuotu pelno mokesčiu, tai, apmokestinant visą apskaičiuotą to mokesčio bazę be jokių atskaitymų, taikomas 15 procentų tarifas.</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
<u>Padidintas pelno mokesčio tarifas, taikomas kredito įstaigoms 2020, 2021, 2022 mokestiniais laikotarpiais</u>		
6.	<p><u>Kredito įstaigų apmokestinamasis pelnas</u>, apskaičiuotas iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus (<i>išskyrus</i> mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų sąnaudų padidintų atskaitymų sumą, apmokestinamųjų pajamų sumažinimo dėl filmo arba jo dalies gamybai neatlygintinai suteiktų lėšų sumą, atskaitomą suteiktos paramos sumą ir praėjusių mokesčių laikotarpių nuostolių, atskaitomų iš mokesčio laikotarpio pajamų sumą), <u>apmokestinamas taikant 5 procentų papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio tarifą.</u> (PMĮ 38³ str. 2 d.)</p>	<p>* Papildoma kredito įstaigų pelno mokestį <u>moka pagal LR bankų įstatymą veikiančios bankai, tarp jų užsienio komercinių bankų filialai</u>, pagal LR kredito unijų įstatymą veikiančios <u>kredito unijos</u> ir pagal LR centrinių kredito unijų įstatymą veikiančios <u>centrinės kredito unijos</u>.</p> <p>** Šio straipsnio taikymo tikslais į kredito įstaigos pajamas <u>neįtraukiamos pozityviosios pajamos ir gauti dividendai</u>. Apskaičiuojant pagal PMĮ 38³ str. apmokestinamą kredito įstaigų pelną, į PMĮ IX¹-ir X¹ skyrių nuostatas neatsižvelgiama.</p> <p>***Papildomu kredito įstaigų pelno mokesčiu <u>neapmokestinama</u> PMĮ 38³ str. 2, 3 ir 4 d. nustatyta tvarka apskaičiuoto <u>pelno dalis, neviršijanti 2 000 000 eurų.</u> (PMĮ 38³ str. 1, 3, 4, 5 d.)</p>
▲ Pelno mokesčio tarifas – 10 %		
7.	<p><i>Užsienio vienetų pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje</i>, išvardytos PMĮ 4 str. 4 d. 3 ir 5 punktuose, apmokestinamos be atskaitymų, taikant 10 proc. mokesčio tarifą, jeigu PMĮ nenustato ko kita.</p>	<p>* Užsienio vieneto pajamos, išvardytos PMĮ 4 str. 4 dalies 3 ir 5 punktuose (t. y. <u>honorarai, kompensacijų už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą pajamos</u>), apmokestinamos prie pajamų šaltinio be atskaitymų, taikant 10 proc. PM tarifą, jeigu tokias pajamas jis <u>gauna ne per savo nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje</u>.</p> <p>** Užsienio vieneto <u>gaunamos palūkanos</u> yra apmokestinamos prie pajamų šaltinio be atskaitymų, taikant 10 proc. mokesčio tarifą, jeigu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tokias pajamas <i>gauna ne per savo nuolatinę buveinę</i> LR ir – <u>užsienio vienetas nėra įregistruotas</u> ar kitaip organizuotas EEE valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
	<p>Užsienio vienetų, kurie nėra įregistruoti ar kitaip organizuoti Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatines buveines Lietuvos Respublikoje, išvardytos PMĮ 4 str. 4 d. 1 p., apmokestinamos be atskaitymų, taikant 10 procentų mokesčio tarifą. (PMĮ 5 str. 1 d. 2 p.)</p>	<p>Kai palūkanos mokamos užsienio vieneto nuolatinei buveinei, kuri yra EEE valstybėje, arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, o toks užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas valstybėje, kuri nėra EEE valstybė, ir su šia valstybe nėra sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, tokioms palūkanoms yra apmokestinamos prie pajamų šaltinio, taikant 10 proc. mokesčio tarifą.</p> <p>Pastaba: jeigu užsienio vienetas gauna palūkanas ne per savo nuolatinę buveinę LR, tačiau toks užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas EEE valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, tai tokios palūkanos neapmokestinamos mokesčiu prie pajamų šaltinio. (Žr. Suvestinės 16 p.)</p>
<p>▲ Pelno mokesčio tarifas – 5 %</p>		
8.	<p>Lengvatinio pelno mokesčio tarifo taikymo galimybės ir apribojimai pagal PMĮ 5 str. 2 d.</p>	
8.1	<p>Vienetų, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 Eur, pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą (žr. <u>Suvestinės 11 p.</u>), kitų mokestinių laikotarpių – taikant 5 proc. PM tarifą, išskyrus atvejus, nustatytus PMĮ 5 str. 3 d. (PMĮ 5 str. 2 d.)</p> <p>Pastaba: vienetų, atitinkančių PMĮ 5 str. 3 d. nustatytus kriterijus, apmokestinamasis pelnas apmokestinamas 15 proc. tarifu.</p>	<p>* Apmokestinti apmokestinamąjį pelną 5 proc. (už pirmąjį mokestinį laikotarpį – 0 proc.) mokesčio tarifu vienetai gali tuo atveju, jeigu atitinka 3 sąlygas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių (žr. toliau pateiktą komentarą); 2) mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur (žr. toliau pateiktą komentarą); 3) vienetas neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų (žr. Suvestinės 8.2 ir 8.3 punktus). <p>** Vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius apskaičiuojamas pagal 2002 05 15 finansų ministro įsakymą Nr. 134 „Dėl vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“. Apskaičiuojant vidutinį sąrašuose esančių darbuotojų skaičių, neįtraukiami darbuotojai, kurie ataskaitinių finansinių metų tam tikro mėnesio paskutinę dieną:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) yra išėję nėštumo ir gimdymo atostogų; b) yra išėję tėvystės atostogų (taikoma nuo 2019 metų); c) yra išėję atostogų vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai;

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
		<p>d) atlieka privalomąją karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.</p> <p>Nuo 2019 metų apskaičiuotas vidutinis darbuotojų skaičius turi būti apvalinamas iki sveiką skaičiaus pagal matematinės taisyklės.</p> <p>Pavyzdžiui, jeigu vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius apskaičiuojamas 10.50, tai šis skaičius apvalinamas iki sveikųjų skaičių, t. y. sudaro 11 žmonių ir atitinkamai laikoma, kad netenkinama šioje dalyje nustatyta sąlyga (VMI PMĮ 5 str. 2 d. komentaras). VMI konsultuoja, jog įmonė, kuri apvalina vidutinį sąrašuose esančių darbuotojų skaičių iki 10, tačiau po kablelio turi dar skaičių (pavyzdžiui, 10,1; 10,2; 10,3), negali taikyti 5 proc. pelno mokesčio tarifo, numatyto PMĮ 5 str. 2 dalyje. Šiuo atveju atitinkamų metų apmokestinamasis pelnas turėtų būti apmokestinamas taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą.^C Pasak VMI, jeigu nuo 2019 m. mokestinio laikotarpio vidutinis metų sąrašuose esančių darbuotojų skaičius apskaičiuojamas 10,44, tai šis skaičius apvalinamas iki sveikųjų skaičių, t. y. sudaro 10 žmonių, ir atitinkamai laikoma, kad yra tenkinama PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyta sąlyga.^D</p> <p>Nustatant individualios įmonės vidutinį sąrašuose esančių darbuotojų skaičių, į jį neįskaitomas II savininkas, nes jis nėra priskiriamas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims.</p> <p>*** Apskaičiuojant, ar pajamos nėra didesnės kaip 300 000 Eur, atsižvelgiama į visas pajamas, t. y. ir į tas, kurios pagal PMĮ 12 str. priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms. Tuo atveju, jeigu vienetas vykdo veiklą per nuolatinę buveinę kitoje užsienio valstybėje, turi būti apskaičiuojamos visos Lietuvos vieneto pajamos bei per nuolatinę buveinę, įskaitant nuolatinę buveinę, kurios pajamos pagal PMĮ 4 str. 1 dalį į mokesčio bazę neįtraukiamos, užsienyje uždirbtos pajamos, išskyrus gautus dividendus. Jeigu šią lengvatą taiko užsienio vieneto nuolatinė buveinė Lietuvoje, turi būti apskaičiuojamos visos užsienio vieneto pajamos, įskaitant nuolatinės buveinės pajamas uždirbtas Lietuvoje.</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
		<p>Pagal PMĮ 6 str. nuostatas, mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais arba VMI leidimu jis nustatomas kitoks, bet lygus 12 mėnesių. Tais atvejais, kai pirmasis mokestinis laikotarpis trumpesnis negu 12 mėnesių (pvz., vienetas pradėjo veiklą nuo metų vidurio), tai to pirmojo mokestinio laikotarpio pajamos taip pat turi būti ne didesnės negu 300 000 Eur (PMĮ 5 str. VMI komentaras).</p> <p>**** Nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio lengvata taikoma žemės ūkio veiklą vykdančioms vienetams, o nuo 2019 metų mokestinio laikotarpio – pelno nesiekiantiems vienetams, kurie atitinka PMĮ 5 str. 2 d. nurodytas sąlygas.</p> <p>***** Ši nuostata (lengvatinis PM tarifas pagal PMĮ 5 str. 2 d.) negali būti taikoma vienetams, kurie išvardyti PMĮ 5 str. 3 d. (žr. Suvestinės 8.2 ir 8.3 punktus).</p>
8.2	<p>Apribojimai dėl dalyvavimo kituose vienetuose, taikomi INDIVIDUALIOMS ĮMONĖMS pagal PMĮ 5 str. 3 d.</p>	
	<p>PMĮ 5 str. 2 dalies nuostatos (lengvatinis PM tarifas) ne-taikomos vienetams, <u>kai šioje dalyje nurodytų susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000 Eur, ir atitinkantiems PMĮ 5 str. 3 d. nuostatas:</u></p> <p>1) vienetams (individualioms (personalinėms) įmonėms), kurių dalyvis ar jo šeimos nariai (jų paaiškinimai pateikti šiame punkte žemiau) yra ir kitų vienetų (individualių (personalinių) įmonių) dalyviai;</p>	<p>* Pagal PMĮ 5 str. 3 d. nuostatas, PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytas lengvatinis pelno mokesčio tarifas netaikomas, kai PMĮ 5 str. 3 d. 1–4 punktuose nurodytu susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 Eur pajamų. Nuostata dėl susijusių asmenų galioja apskaičiuojant 2019 m. ir vėlesnių metų pelno mokestį.</p> <p>**Šioje suvestinės dalyje kalbama apie apribojimus, taikomus individualioms įmonėms, jeigu šių susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000 Eur. Tačiau jeigu kelių susijusių vienetų darbuotojų ir pajamų rodiklių suma neviršija nustatytų ribų, tos įmonės gali naudotis aptariama lengvata.</p> <p>Lengvatinis PM tarifas (nustatytas PMĮ 5 str. 2 d.) negali būti taikomas vienetams, kurie išvardyti PMĮ 5 str. 3 d.:</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
	<p>2) vienetams (individualioms (personalinėms) įmonėms), kurių dalyvis ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų) kituose vienetuose, ir vienetams, kuriuose vieneto (individualios (personalinės) įmonės) dalyvis ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų).</p>	<p>1) individualioms įmonėms, kurių savininkai ar šeimos nariai yra ir kitų individualių įmonių savininkai (<i>tarkime</i>, jeigu žmona ir vyras turi po individualią įmonę), abi šios įmonės negali taikyti lengvatinio tarifo jeigu jos viršija nustatytus darbuotojų skaičiaus arba apmokestinamųjų pajamų dydžius;</p> <p>1.1 pavyzdys: Individualios įmonės A 2019 m. mokestinės pajamos – 200 000 Eur, o vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius – 7. Šios įmonės savininko žmonos įmonėje B dirbo 4 darbuotojai, o įmonė uždirbo 90 000 Eur mokestinių pajamų. <i>Abi šios įmonės negalės taikyti lengvatinio 5 proc. tarifo, kadangi viršytas 10 sąrašuose esančių darbuotojų skaičius.</i></p> <p>1.2 pavyzdys: Individualios įmonės A 2019 m. mokestinės pajamos – 200 000 Eur, o vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius – 7. Šios įmonės savininko žmonos įmonėje B dirbo 2 darbuotojai, o įmonė uždirbo 90 000 Eur mokestinių pajamų. <i>Abi šios įmonės galės taikyti lengvatinį 5 proc. tarifą, kadangi neviršyti nustatyti ribojantys dydžiai.</i></p> <p>1.3 pavyzdys: Individualios įmonės A 2017 m. mokestinės pajamos – 100 000 Eur, o vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius – 5. Šios įmonės savininko žmonos įmonėje B dirbo 2 darbuotojai, o įmonė uždirbo 30 000 Eur mokestinių pajamų. <i>Abi šios įmonės negalės taikyti lengvatinio 5 proc. tarifo, kadangi iki 2019 metų ši lengvata negalėjo būti taikoma šeimos narių turimoms įmonėms, nepriklausomai nuo jų visų ar kiekvienos iš jų uždirbtų mokestinių pajamų sumos ar jose dirbančių darbuotojų skaičiaus.</i></p> <p>1.4 pavyzdys: Individualios įmonės A 2019 m. mokestinės pajamos – 100 000 Eur, o vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius – 5. Šios įmonės savininko žmonos įmonėje B dirbo 2 darbuotojai, o įmonė uždirbo 30 000 Eur mokestinių pajamų. Jų kartu gyvenantis sūnus 2020 m. įsteigė savo individualią įmonę C. Jeigu tais metais pastarojoje dirbs 2 darbuotojai ir įmonė uždirbs mažiau nei 170 000 Eur, <i>įmonės A ir B galės taikyti lengvatinį 5 proc. tarifą, o įmonė C 2020 metais netgi 0 proc. tarifą.</i></p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
		<p>2) individualioms įmonėms, kurių savininkai ir (arba) jų šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną kitame vienete valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, paju) arba vienetai, kurių dalyvis yra individualios įmonės savininkas ir jis ar jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną tame vienete valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (<i>tarkime</i>, jeigu žmona turi individualią įmonę ir kartu su vyru turi daugiau nei 50 proc. UAB akcijų, vadinasi, abi įmonės negali taikyti lengvatinio tarifo), jeigu jos viršija nustatytus darbuotojų skaičiaus arba apmokestinamųjų pajamų dydžius.</p> <p>2.1 pavyzdys: Individualios įmonės savininkui priklauso 50 proc. UAB A akcijų, o likę 50 proc. šio UAB akcijų priklauso minėto savininko žmonai. <i>Jeigu susumavus individualios įmonės ir UAB rodiklius, jie neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų darbuotojų skaičiaus ir apmokestinamųjų pajamų apribojimų, abu šie vienetai gali taikyti lengvatinį 5 proc. tarifą.</i> <i>Jeigu susumavus individualios įmonės ir UAB rodiklius, jie viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus darbuotojų skaičiaus ir apmokestinamųjų pajamų apribojimus, abu šie vienetai negali taikyti lengvatinio 5 proc. tarifo.</i></p> <p>2.2 pavyzdys: Individualios įmonės savininkui priklauso 40 proc. UAB A akcijų, o likę 60 proc. šio UAB akcijų priklauso kitam asmeniui (ne šeimos nariui). <i>Šiuo atveju kiekviena įmonė gali taikyti PMĮ 5 str. 2 d. nustatyta pelno mokesčio tarifą.</i></p> <p>2.3 pavyzdys: Individualios įmonės savininkas valdo 75 proc. UAB akcijų. <i>Jeigu susumavus individualios įmonės ir UAB rodiklius, jie neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų darbuotojų skaičiaus ir apmokestinamųjų pajamų apribojimų, abu šie vienetai gali taikyti lengvatinį 5 proc. tarifą.</i></p> <p>*** Pabrėžtina, kad nuostata „valdo daugiau kaip 50 procentų“ suprantama kaip 50,01 procentų ir daugiau akcijų (dalių, paju) mokestinio laikotarpio paskutinę dieną.</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
	<p>Vieneto dalyvis – asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į vieneto turtą, arba asmuo, kuris neišsaugo nuosavybės teisių į vieneto turtą, bet įgyja prievolinių teisių ir (arba) pareigų, susijusių su vienetu (PMĮ 2 str.).</p>	<p>**** Pabrėžtina, kad vertinama, ar mokestinio laikotarpio paskutinę dieną turėta nuosavybės, o ne tai, ar vienetas faktiškai veikė, ar gavo pajamų. <i>Tarkime,</i> vyras ir žmona turi po individualią įmonę. Vyras MAĮ nustatyta tvarka yra informavęs VMI, kad jo įmonė 5 metams sustabdė veiklą, tačiau žmonos įmonė tuo veiklos sustabdymo laikotarpiu negali taikyti lengvatinio tarifo, nes vertinamas nuosavybės turėjimo faktas^E. Galimybė taikyti lengvatinį tarifą atsiranda tik tuomet, kai viena iš įmonių yra likviduota (<i>tarkime,</i> IĮ savininko žmona turi kitą individualią įmonę. 2014 m. rugsėjo mėn. žmonos individuali įmonė yra likviduota. Vyro IĮ, apmokestindama 2014 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, gali taikyti lengvatinį tarifą, jeigu tenkinami PMĮ 5 str. 2 d. reikalavimai neatitinka kitų PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų).</p> <p>***** Vertinant dalyvavimą kitame vienetė, svarbu nepamiršti, kad ne tik akcijų turėjimas, bet ir dalių ar pajų, gali naikinti lengvatinio PM tarifo taikymo galimybę. <i>Tarkime,</i> individualios įmonės savininkas taip pat yra viešosios įstaigos (pelno nesiekiančios organizacijos) steigėjas ir vienintelis šios įstaigos dalininkas. IĮ neturi galimybės taikyti lengvatinio tarifo.</p> <p>***** Vieneto dalyviai yra akcinių bendrovių akcininkai, ūkinių bendrijų tikrieji nariai ir nariai komanditoriai, žemės ūkio bendrovių ar kooperatinių bendrovių pajininkai, individualių (personalinių) įmonių savininkai, valstybės įmonių steigėjai, kredito unijų nariai ir pan. Vieneto dalyviais gali būti bet kurie juridiniai ar fiziniai asmenys, įskaitant užsienio vienetus ir užsienio valstybių gyventojus. Pagal CK 2.48 nuostatas, juridinio asmens turtas yra atskirtas – juridiniai asmenys turtą valdo, naudoja ir disponuoja nuosavybės ar patikėjimo teise. Juridinio asmens dalyviai neišsaugo nuosavybės teisių į juridiniam asmeniui perduodamą turtą (išskyrus patikėjimo teise perduotą turtą), tačiau įgyja tam tikrų prievolinių teisių ir (ar) prisiima su juridiniu asmeniu susijusių pareigų, kurių pobūdis priklauso nuo juridinio asmens teisinės formos (PMĮ 2 str. VMI komentaras).</p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
	<p>Šeimos narys – kaip ši sąvoka apibrėžta Civiliniame kodekse (PMĮ 2 str.).</p>	<p>***** PMĮ neapibrėžta šeimos nario sąvoka. Pagal PMĮ 2 str., jeigu sąvoka neapibrėžta, ji suprantama taip, kaip apibrėžta Mokesčių administravimo įstatyme, Civiliniame kodekse, kiek tai neprieštaruoja šiam PMĮ (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus). Apibrėžiant dalyvio šeimos narius, privalomos tokios sąlygos: giminystės ryšys, gyvenimas kartu su dalyviu ir bendro ūkio tvarkymas. Atsižvelgiant į tai, dalyvio šeimos narys yra kartu gyvenantis sutuoktinis (sugyventinis), jų vaikai, pilnamečių vaikų sutuoktiniai (sugyventiniai), tėvai, vaikaičiai, jeigu jie kartu gyvena ir turi bendrą ūkį (PMĮ 5 str. VMI komentaras).</p>
8.3	<p>Apribojimai dėl dalyvavimo, taikomi kitiems vienetams (IŠSKYRUS INDIVIDUALIAS ĮMONES) pagal PMĮ 5 str. 3 d.</p>	
	<p>PMĮ 5 str. 2 dalies nuostatos (lengvatinis PM tarifas) netaikomos, kai šioje dalyje nurodytu susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000Eur:</p> <p>1) vienetams, kuriuose tas pats dalyvis paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų);</p> <p>2) vienetams, kuriuose tie patys dalyviai kartu paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų);</p> <p>3) vienetams, kurių dalyvis paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) ir pats dalyvis ir / arba jo šeimos nariai yra individualių įmonių dalyviai.</p>	<p>* Pagal PMĮ 5 str. 3 d. nuostatas, PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytas lengvatinis pelno mokesčio tarifas netaikomas, kai PMĮ 5 str. 3 d. 1–4 punktuose nurodytu susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 Eur pajamų.</p> <p>**Šios nuostatos taikomos tiems vienetams, kuriuose tas pats dalyvis (akcininkas, narys ar pajininkas) arba tie patys dalyviai kartu paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų, t. y. 50,01 procentų ir daugiau, akcijų (dalių, pajų), kai šių susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000 Eur.</p> <p><i>1 pavyzdys:</i> UAB A vienintelis akcininkas 2019 m. įsteigė su kitu asmeniu MB, kurioje turi 55 proc., o 45 proc. turi jo žmona. Kitų akcijų, dalių, pajų vyras ir žmona neturi. <i>Apskaičiuojant 2019 metų mokestinio laikotarpio pelno mokestį UAB A negalės taikyti 5 proc. lengvatinį pelno mokesčio tarifą, o MB – 0 proc. tarifą jeigu šių susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000 Eur.</i></p>

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
		<p>2 pavyzdys: UAB A vienintelis akcininkas 2019 m. įsteigė su kitais asmenimis MB, kurioje turi 40 proc., o po 30 proc. turi jo žmona ir sūnus. Kitų akcijų, dalių, pajų šie asmenys neturi. <i>Apskaičiuojant 2019 metų mokesčio laikotarpio pelno mokesčių vienetai gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nurodytus lengvatinius pelno mokesčio tarifus, nes nei vienas iš dalyvių nevaldo kelių vienetų, t. y. neturi daugiau kaip 50 proc. akcijų, dalių, pajų.</i></p> <p>Vienetai, atitinkantys šias sąlygas, negali apmokestinti apmokestinamojo pelno, taikydami PMĮ 5 str. 2 d. nustatytą 5 procentų tarifą. <i>Tarkime, du UAB X akcininkai paskutinę mokesčio laikotarpio dieną valdo po 35 proc. UAB X akcijų ir po 40 proc. UAB Y akcijų. Vadinasi, šie akcininkai kartu valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų abiejų vienetų akcijų, todėl abi įmonės neturi teisės į lengvatinį pelno mokesčio tarifą, jeigu šių susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija 10 žmonių ir mokesčio laikotarpio bendros pajamos viršija 300 000 Eur.</i></p> <p>Šie apribojimai taip pat taikomi ir mažosioms bendrijoms. <i>Tarkime, mažoji bendrija turi du narius, kurių įnašų dalys yra lygios (t. y. po 50 proc.). Be to, abu MB nariai turi po 40 proc. UAB akcijų. Kadangi abu dalyviai kartu valdo daugiau kaip 50 proc. UAB ir MB, šie vienetai negali taikyti lengvatinio 5 proc. PM tarifo. Jeigu abu MB nariai kartu valdytų ne daugiau nei 50 proc. UAB, nagrinėjamas apribojimas nebūtų taikomas. Tarkime, MB X turi du narius (sutuoktinius): narys A turi 60 proc., o narys B – 40 proc. Abu sutuoktiniai turi kitą MB Y, kurioje narys A turi 20 proc., o narys B – 80 proc. Šios mažosios bendrijos negali taikyti lengvatinio 5 proc. tarifo, tačiau ne dėl to, kad abi MB valdo šeimos nariai, bet dėl to, kad tie patys dalyviai kartu valdo daugiau nei 50 proc. MB X ir MB Y.</i></p>

